

## СТАНОВИЩЕ

от проф. Дарина Зиновиева, Юридически факултет на  
ПУ "П. Хилендарски"

относно дисертационен труд на тема:

### **КОСВЕНИЯТ КОНТРОЛ ЗА ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ АКТОВЕ**

от **Таня Владимирова Даскалова**

за придобиване на образователната и научна степен "доктор" по  
професионално направление 3.6. Право, докторска програма  
„Административно право и административен процес“ в ПУ "П.Хилендарски", с  
научен ръководител: доц. Константин Пехливанов

#### 1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Определена съм за член на научното жури със заповед № РД-22- 811 от  
2.04.2025г на Ректора на ПУ "П. Хилендарски".

Таня Даскалова е завършила право в ЮФ на ПУ. Редовен докторант е от  
2022 г в ЮФ на ПУ "П.Хилендарски" , като след приключване на докторантското  
обучение е отчислена с право на защита. Адвокат е към Адвокатска колегия гр.  
Пловдив.

На първото заседание на научното жури е установено, че тя отговаря на  
минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Таня Даскалова има три публикувани статии, свързани с темата на труда.

Представеният автореферат е обстоен и отразява правилно приносите от  
труда.

## 2. АНАЛИЗ И ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е написан по тема, която е винаги актуална, поради системната приложимост на косвен контрол за законосъобразност на административните актове. Също така темата е сложна по естеството си като правно изследване.

Към настоящия момент в това единство и в тази систематика, не ми е известен друг такъв актуален труд. Затова изборът на тази тема самостоятелно следва да се окачестви като принос в правната ни доктрина.

Съдържанието на труда е разпределено в увод, три глави и заключение, като считам, че систематиката е удачна.

В Увода Таня Даскалова пояснява, че темата има различни подтеми, като напр. относно начина на повдигане на преюдициалния въпрос за законосъобразността на административния акт, относно правомощията на съответния съд да се произнесе по тази законосъобразност, относно участието на заинтересованите лица, относно правния ефект от осъществения косвен съдебен контрол.

Правилно тя подчертава, че тези въпроси трябва да се изследват както в тяхната детайлност, така и в тяхната съвкупност, за да се открият изводите и предложенията за оптимизиране на законодателството и практиката. Авторът подчертава и включването в изследването на правото на Европейския съюз. Така очертани от автора, тези цели показват нейното виждане на темата в широта, което заслужава висока оценка.

В Първата глава авторът изяснява основните понятия и същност на косвения съдебен контрол на административния акт, като са посочени доктринерните изводи на други автори, изследвали части от тази тема, както ретроспективно, така и сега. Откроявам като приноси разграниченията със сходни правни фигури като напр. различието с инцидентния установителен иск по чл.212 ГПК.

В глава Втора Таня Даскалова изследва проявата на косвения контрол в съдебната практика, като продължение на първата глава, която е преимуществено теоретична.

Добър е подхода да се разпредели изследването на косвения контрол в различните отраслови процеси- гражданския, наказателния, административно-наказателния и административния процес.

Така тя е постигнала сравнимост на особеностите, които се проявяват в косвения контрол за законосъобразност на административния акт във всеки от тях. Изводите относно изричната уредба за упражняването на косвен контрол в отделните видове процесуални закони, са част от приносите, в резултат на сравнителния анализ. Така напр. следва да се оцени положително анализа на хипотези от различни закони, в които гражданското или наказателното производство имат за цел преценка на законосъобразността на административен акт.

С приносен характер е анализа на нормите в АПК, които чрез тълкуване сочат за правна уредба на косвен контрол. Такива са анализа на чл.5 АПК, на чл. 204, ал. 3 АПК (във вр. с чл. 128, ал. 1, т. 6 АПК), на чл. 299, ал. 1 АПК (във вр. с чл. 128, ал. 1, т. 7 АПК). С вещина авторката изследва административно-наказателния процес и проявите на косвен контрол върху констативния акт за административно нарушение. Положително следва да се оцени анализа на различни специални закони, в които е налице проява на косвен контрол като напр. исковото производство по ЗОДОВ.

В Глава Трета фокусът на изследването са чуждите законодателства и уредбата на косвения контрол върху административните актове. С приносно значение са анализите на съответните закони, съдържащи хипотези на косвен контрол и обобщаващите изводи за този правен институт в различните правни системи. Такива са анализа на Англия и Уелс, Германия, Франция, Белгия, Испания. Изследването на „възражението за незаконосъобразност“ по чл. 277 ДФЕС в правото на ЕС и приложимостта му, също е с приносен характер.

В заключението Таня Даскалова обосновава извода за ефикасността и ролята на косвения контрол. Дава своя преценка за ползата от него, особено там, където е изключен пряк съдебен контрол /напр. извън срокове за пряко оспорване, в хипотезите на изключване на прякото оспорване по чл.120, ал.2 Конституцията/. Заслужава интерес опита за по-детайлна дефиниция, както и предложението за оптимизиране на чл.5, ал.1 АПК.

Обобщено, авторът Таня Даскалова е успяла да изгради цялостна представа за сложния правен институт на косвения контрол върху административния акт от различни основни аспекти. Тя показва задълбочени познания в административното право и процес, в гражданския и наказателния процеси. Вникването в детайлите на поставения от нея проблем впечатлява с

прецизността си и задълбочеността. Дисертационният труд на Таня Даскалова показва висока правна ерудиция, смелост и мащабност в изследователското мислене на автора. Ползвани са библиография и съдебна практика в изключителен обем. Дисертационният труд има приносен характер за правната ни доктрина и според мен е един от най-съдържателните изследователски трудове на докторант, в последните години.

### 3. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Изследването би могло да се съкрати в първата глава, там, където се поясняват по-пространно основни теоретични постановки относно косвения контрол. Авторката би могла да разшири изследването с проблеми при косвения контрол на административни актове в практиката на държави-членки дали на ЕС и възможността национални съдилища да игнорират актове при противоречие с общностни актове. Ако авторката приеме последната препоръка, нейна е преценката дали да направи отделно изследване, или да го включи в съдържанието на бъдеща книга, каквато препоръчвам да издаде.

### ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

С оглед изложеното по-горе и законовите изисквания, давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на научното жури да гласува положително за присъждане на научната степен „доктор“ на **Таня Владимирова Даскалова** за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Административно право и процес“ в ПУ „П.Хилендарски“.

02 май 2025г.

проф. Дарина Зиновиева